

УДК 658.62:339.5

**Світлана ГАЛЬКО,
Валентина ОСІЄВСЬКА**

КЛАСИФІКАЦІЯ ТОВАРІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ТРАНСПАРЕНТНОСТІ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ

Представлено результати досліджень щодо практичного застосування класифікацій товарів на міжнародному рівні. Доведено значення класифікацій для поліпшення прозорості та ефективності торгівлі.

Ключові слова: класифікація, номенклатура товарів, гармонізована система.

Галько С., Осиевская В. Классификация товаров как инструмент транспарентности международной торговли. Приведены результаты исследований практического использования классификаций товаров на международном уровне. Доказано значение классификаций для улучшения прозрачности и эффективности торговли.

Ключевые слова: классификация, номенклатура товаров, гармонизированная система.

Постановка проблеми. У повсякденному житті кожен намагається класифікувати справи, речі, будь-що для оптимізації усіх сфер своєї життєдіяльності. У торгівлі класифікація є необхідною, особливо в разі аналізу даних міжнародної торгівлі та коли постає питання єдиної уніфікованої номенклатури або класифікації товарів.

Серед фахівців, які здійснювали огляд класифікацій, можна виокремити М. Боеда [1], Е. Брюно [2], М. Чамі та Е. Хофмана [3]. Статистикою міжнародної торгівлі товарами та її покращенням опікується вже тривалий час Організація Об'єднаних Націй [4]. Питання застосування та використання в Україні міжнародних статистичних класифікацій вивчала Н. О. Парфенцева [5], на класифікацію товарів як на інструмент митно-тарифного регулювання звертали увагу дослідники та практики митної системи, а саме – Н. П. Злепко [6], А. В. Макаренко [7], І. М. Марченко [8]. Проте питанню застосування класифікацій для аналізу експортно-імпортних операцій товарів не приділялася належна увага.

Мета роботи – проаналізувати існуючі класифікації товарів, надати рекомендації щодо їх оптимального застосування в навчанні й практичній роботі товарознавців, експертів із міжнародної торгівлі та митної справи.

© Світлана Галько, Валентина Осієвська, 2016

Матеріали та методи. Використано методи логічного аналізу, узагальнення наукової літератури, статистичних даних експорту та імпорту товарів. Для формування узагальнень застосовано досвід консультаційної та експертної роботи авторів у прогнозуванні та аналізі міжнародних торговельних потоків, а також використано засоби ринкового аналізу Міжнародного торговельного центру (*International Trade Center, ITC*) [9]. Зауважимо, що дані доступні в згаданих вище засобах як на рівні двох, чотирьох, так і на рівні шести знаків коду товару в Гармонізованій системі опису та кодування товарів (*Harmonized Commodity Description and Coding System, HS*). Для аналізу на рівні шести знаків коду *HS* також можна застосовувати інші бази, зокрема, базу даних ООН. Окрім того на міжнародних сайтах більшість баз доступно на трьох мовах (англійській, французькій, іспанській). На рисунках у статті інформація надаватиметься англійською мовою у вигляді копій інтернет-сторінок.

Результати досліджень. Різновиди класифікацій, які існують на сьогодні у світі, ще раз підтверджують думку про те, що універсальних номенклатур не буває, однак можлива така номенклатура або класифікація, яка є доцільною в різних ситуаціях.

Найпоширеніші номенклатури товарів наведено в *табл. 1*.

Таблиця 1

Перелік поширених номенклатур товарів у світі

Назва	
українською	англійською
Класифікація за укрупненими економічними групами (КУЕГ)	<i>Broad Economic Categories (BEC)</i>
Міжнародна стандартна торговельна класифікація (МСТК)	<i>Standard International Trade Classification (SITC)</i>
Номенклатура Ради митного співробітництва	<i>Customs Cooperation Council Nomenclature (CCCN)</i>
Гармонізована система опису та кодування товарів (ГС)	<i>Harmonized Commodity Description and Coding System (HS)</i>
Класифікація основних продуктів (КОП)	<i>Central Product Classification (CPC)</i>

Класифікація за укрупненими економічними групами (вперше опублікована в 1971 р.) – тризначна класифікація, яка групує товари відповідно до їх основного кінцевого використання.

Категорії верхнього рівня:

ВЕС-1: їжа та напої;

ВЕС-2: промислові товари в іншому місці не зазначені;

ВЕС-3: паливо та мастильні матеріали;

ВЕС-4: капітальні товари (крім транспортних засобів), їх частини та аксесуари;

ВЕС-5: транспортне устаткування їх частини та аксесуари;

ВЕС-6: споживчі товари в іншому місці не зазначені;

ВЕС-7: товари в іншому місці не зазначені [10].

Ця класифікація розроблена для відділу статистики ООН для узагальнення даних про міжнародну торгівлю великих економічних класів товарів. Також вона використовується як засіб перетворення даних зовнішньої торгівлі, зібраних на основі МСТК, у категоріях кінцевого споживання, які є значущими в рамках *системи національних рахунків* (англ. *System of National Accounts (SNA)*, укр. – СНР), а саме – у категоріях, що поєднують три основні класи товарів в СНР: капітальні, проміжні та споживчі товари. Очікувалось, що КУЕГ слугуватиме орієнтиром для національних класифікацій імпорتنих товарів за широкими економічними категоріями, однак у 1970 р. в ООН дійшли висновку, що цю класифікацію не слід розглядати як стандартну [11].

Стандартна міжнародна торговельна класифікація – класифікація ООН, яка використовується для статистики зовнішньої торгівлі (вартість і обсяги експорту та імпорту товарів). Вона уможлиблює порівняння товарів і промислової продукції в міжнародній торгівлі. Групування МСТК відображає виробничі матеріали, етапи обробки, ринкову практику й використання продукції, важливість товарів у світовій торгівлі, технологічні зміни.

Основними категоріями МСТК виступають:

- харчові продукти й живі тварини, напої та тютюнові вироби;
- сировина;
- мінеральне паливо, змащувальні оливи й аналогічні матеріали;
- хімічні речовини;
- машини й транспортне устаткування;
- інші промислові товари.

На сьогодні використовується четверта переглянута версія МСТК (*SITC, Revision 4*), прийнята в 2006 р. [12].

Номенклатура Ради митного співробітництва – система класифікації товарів для митних цілей. Вона створена як Брюссельська тарифна номенклатура. В 1976 р. змінена на Номенклатуру Ради митного співробітництва, а в 1989 р. замінена Гармонізованою системою опису та кодування товарів.

Гармонізована система опису та кодування товарів застосовується в міжнародній торгівлі для систематизованого вивчення товарів і автоматизованої обробки даних. Товари в цій системі класифікуються як за призначенням (одяг, взуття, головні убори, музичні інструменти, меблі тощо), так і по галузях економіки (продукція борошномельно-круп'яної промисловості, продукція хімічної та пов'язаних із нею галузей промисловості тощо). Виділеним категоріям присвоюються коди з 6-ти цифр, при цьому окремі країни деталізують номенклатуру до кодів, що складаються з 8-ми або 10-ти цифр. ГС розроблено Радою митного співробітництва в 1988 р. і прийнято багатьма країнами на базі Номенклатури Ради митного співробіт-

ництва, яку деякі з них продовжують використовувати, та МСТК [13]. Останньою редакцією є ГС 2012 р., на котрій базується Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД) [14].

Класифікація основних продуктів [15] призначена, щоб установити міжнародний стандарт збору та надання в таблицях усіх видів даних, що вимагають деталізації, включаючи промислове виробництво, національні рахунки, сферу послуг, внутрішню та зовнішню торгівлю товарами, міжнародну торгівлю послугами, платіжний баланс, споживання та статистику цін. До інших основних цілей КОП відноситься створення бази для міжнародного співставлення та сприяння погодженню різних видів статистичних даних щодо товарів і послуг. Виділеним категоріям КОП присвоюються коди з 5-ти цифр.

Перша версія класифікації основних продуктів – Попередня класифікація основних продуктів (*Provisional Central Product Classification*) – опублікована в 1991 р. Діюча редакція КОП версія 2.1 (*Central Product Classification Version 2.1*) є результатом запланованого перегляду структури КОП і деталей у 2015 р. з метою забезпечення актуальності класифікації для опису існуючих продуктів в економіці. Зміни в цій версії переважно є результатом подальших переглядів сільськогосподарської продукції (у т. ч. продукції рибальства та лісництва), окремих галузей сфери послуг, енергоносіїв і необхідних коригувань для відображення змін, зроблених в Гармонізованій системі опису та кодування товарів [16].

Серед усіх розглянутих класифікацій найбільш широке застосування на міжнародному рівні під час аналізу товарних потоків мають Гармонізована система опису та кодування товарів (*HS*), Стандартна міжнародна торговельна класифікація (*SITC*) та Класифікація за укрупненими економічними групами (*BEC*). Вільний доступ до докладних глобальних торговельних даних є на сайті ООН [17], який є сховищем офіційної торговельної статистики різних країн і відповідних аналітичних таблиць та містить щорічні статистичні дані, починаючи з 1962 р.

Для того щоб зрозуміти особливості цих класифікацій та їх різницю, розглянемо приклад класифікації парасольок за цими міжнародними класифікаціями товарів (*табл. 2*). Різні види парасольок за *HS* матимуть три коди: 660110 – садові та подібні парасольки; 660191 – парасольки та парасольки від сонця зі складаним стрижнем; 660199 – інші парасольки та парасольки від сонця, включаючи парасольки-палиці. За *SITC* та *BEC* мають по одному коду, відповідно – 89941 – парасольки та парасольки від сонця (включаючи парасольки-палиці, садові парасольки й подібні парасольки) та 62 – споживчі товари в іншому місці не зазначені напівтривалого користування. Варто відмітити однакову назву товарної позиції 6601 *HS* та 89941 *BEC*. Різниця полягає лише в подальшій деталізації різновидів парасольок на нижчих рівнях класифікації в *HS*. Разом з тим, у *BEC* парасольки

відносяться до категорії 6, якій належить досить загальна назва "Споживчі товари в іншому місці не зазначені", підкатегорії "Напівтривалого користування". Таким чином, для практичного застосування класифікацій з метою аналізу даних, наприклад, експортно-імпортних операцій конкретного товару, кориснішими виступатимуть *SITC* та *HS*, причому остання дає змогу виокремити дані за певними різновидами товару, що є важливим як для представників державних органів влади, що просувають товари своєї країни на ринки інших країн, так і для представників бізнес-середовища, які зацікавлені в міжнародних ринках збуту для своїх товарів.

Таблиця 2

**Приклад класифікації парасольок
за різними міжнародними класифікаціями товарів**

Вид класифікації	Опис товару при категоріюванні за певною класифікацією			Код за класифікацією
Гармонізована система опису та кодування товарів (<i>HS</i>)	6601 Парасольки та парасольки від сонця (включаючи парасольки-палиці, садові парасольки та подібні парасольки)			660110 660191 660199
	<i>6601 Umbrellas and sun umbrellas (including walkingstick umbrellas, garden umbrellas and similar umbrellas)</i>			
	660110 Садові парасольки та подібні парасольки	660191 Парасольки та парасольки від сонця (за винятком 6601.10) із складаним стрижнем	660199 Парасольки та парасольки від сонця (за винятком 6601.10 та 6610.91), включаючи парасольки-палиці	
	<i>660110 Garden/similar umbrellas</i>	<i>660191 Umbrellas & sun umbrellas (excl. of 6601.10), having a telescopic shaft</i>	<i>660199, Umbrellas & sun umbrellas (excl. of 6601.10 & 6610.91), incl. walking-stick umbrellas</i>	
Стандартна міжнародна торговельна класифікація (<i>SITC</i>)	89941 Парасольки та парасольки від сонця (включаючи парасольки-палиці, садові парасольки та подібні парасольки)			89941
	<i>89941 Umbrellas & sun umbrellas (including walking-stick umbrellas, garden umbrellas & similar umbrellas)</i>			
Класифікація за укрупненими економічними групами (<i>BEC</i>)	6* Споживчі товари в іншому місці не зазначені 62* Напівтривалого користування			62
	<i>6* Consumer goods not elsewhere specified 62* Semi-durable</i>			

Надаючи нижче приклади практичного застосування класифікацій товарів на міжнародному рівні, а саме – найбільш поширеної *Гармонізованої системи опису та кодування товарів*, – ми зупинимося на аналізі експорту та імпорту товарів, тарифних і нетарифних заходів, які застосовуються щодо товарів.

Аналіз експорту та імпорту товарів. На прикладі парасольок за кодом *HS 6601* використано засоби ринкового аналізу *ITC* [9]. Для загального аналізу розглянуто торговельну мапу *Trade Map* [18] імпорту та експорту парасольок (див. *рис. 1, 2*). На жаль, через обмеження інформації, яка може бути надана в текстовій формі, рисунки представлено виключно для наочності та супроводження зацікавленого читача в його пошуках в онлайн режимі. У нижній частині інтернет-сторінки надано рисунки, які будуть детально розглянуті нижче.

У 2014 р. найбільшими імпортерами парасольок виступили Сполучені Штати Америки – 443.7 млн дол. США, Японія – 299.5 та Німеччина – 196.5. Дані про вартість висвітлюються в онлайн-режимі при наведенні курсору на деталі рисунка. Серед інших країн, які ввозять до себе парасольки на суму понад 70 млн дол. США, – Канада, Франція, Іспанія, Італія, Велика Британія, Корея та Гонконг (див. *рис. 3*).

Мапа (див. *рис. 4*) уможливорює швидко та повною мірою оцінити частку кожної країни в загальносвітовому імпорті парасольок. Так, найбільші частки у світовому імпорті парасольок у 2014 р. припадають на (%): Сполучені Штати Америки – 17, Японію – 12, Німеччину – 8.

Графік (див. *рис. 5*) дає змогу завершити аналіз імпорту парасольок у 2014 р. До десятки країн, де відбулося зростання імпорту парасольок (%) у 2013–2014 рр., увійшли: США – 1, Корея – 2, Франція – 2, Гонконг – 3, Японія – 4, Канада – 13, Італія – 13, Велика Британія – 19, Іспанія – 25, Німеччина – 22.

Експорт розглянемо на прикладі садових парасольок (код *HS 660110*). Найбільшим експортером садових парасольок у світі в 2014 р. (див. *рис. 6*) став Китай – поставки на суму 683 млн дол. США. До п'ятірки інших експортерів зі значно меншими обсягами експорту входять (в млн дол. США): Німеччина – 27.5, Польща – 22.2, Нідерланди – 21.1, Австрія – 20.6, Бельгія – 19.4. Разом з тим, у 2014 р. до 15-ти найбільших експортерів садових парасольок світу увійшла й Україна (експорт на суму 4.4 млн дол. США).

Швидко оцінити частку кожної країни світу в загальносвітовому експорті парасольок можливо на відповідній мапі (див. *рис. 7*). Серед усіх країн виділено тільки Китай, який має понад 50 % частки світового експорту садових парасольок у 2014 р. Від 1 до 5 % світового експорту цього товару припадає на США, Італію, Німеччину, Польщу, Голландію, Австрію та Бельгію.

До 13-ти країн світу, де відбулося найбільше річне зростання обсягів експорту садових парасольок (%) у 2013–2014 рр., увійшли: Словаччина (1), Італія (3), Нідерланди (4), Бельгія (4), Португалія (4), Китай (9), Гонконг (12), Україна (14), Німеччина (15), Іспанія (17), США (18), Австрія (21), Польща (22) (див. *рис. 8*).

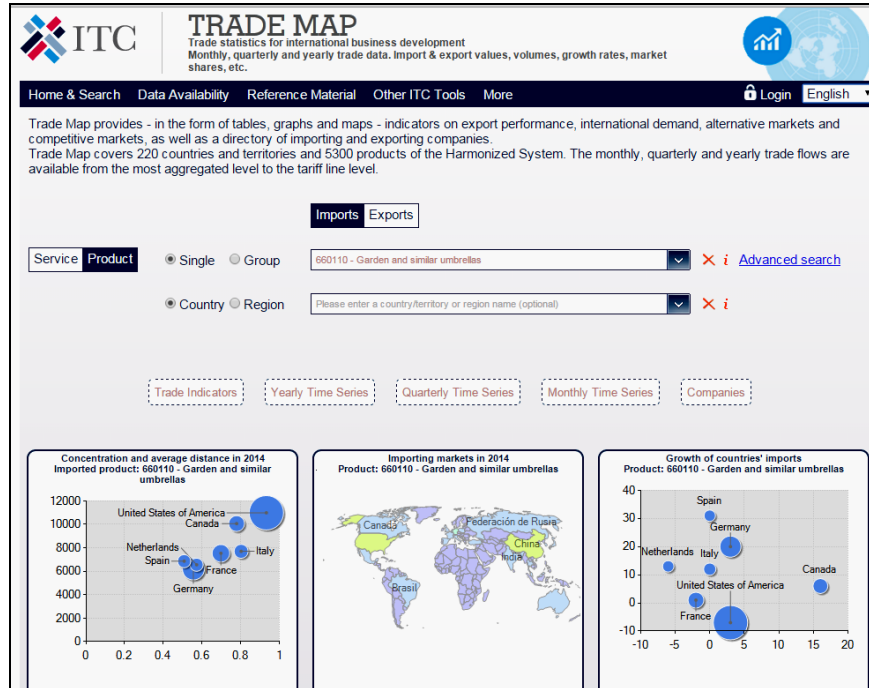

Рис. 1. Приклад даних щодо імпорту парасольок за 2014 р. в усі країни світу [18]

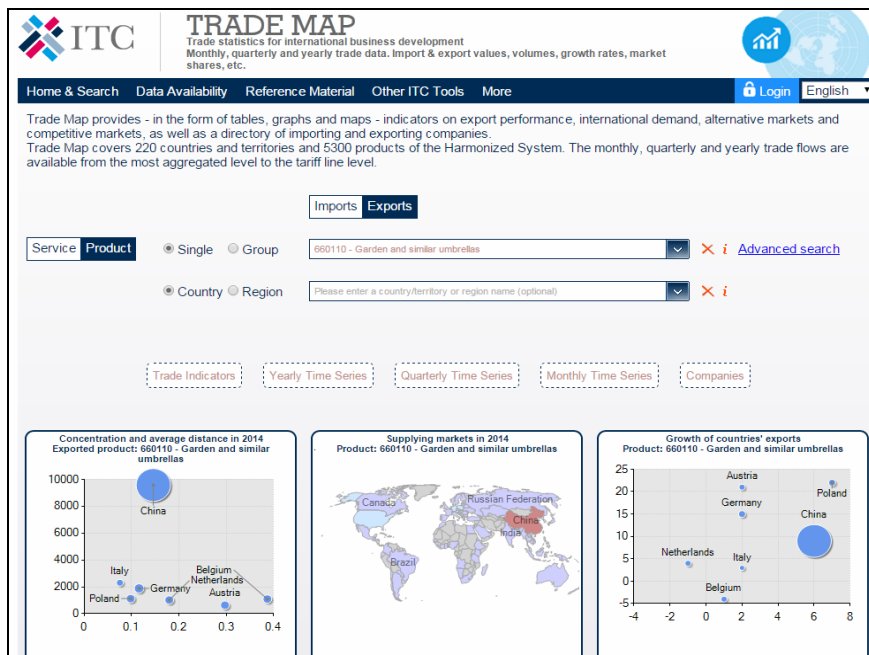

Рис. 2. Приклад даних щодо експорту садових парасольок за 2014 р. в усі країни світу [18]

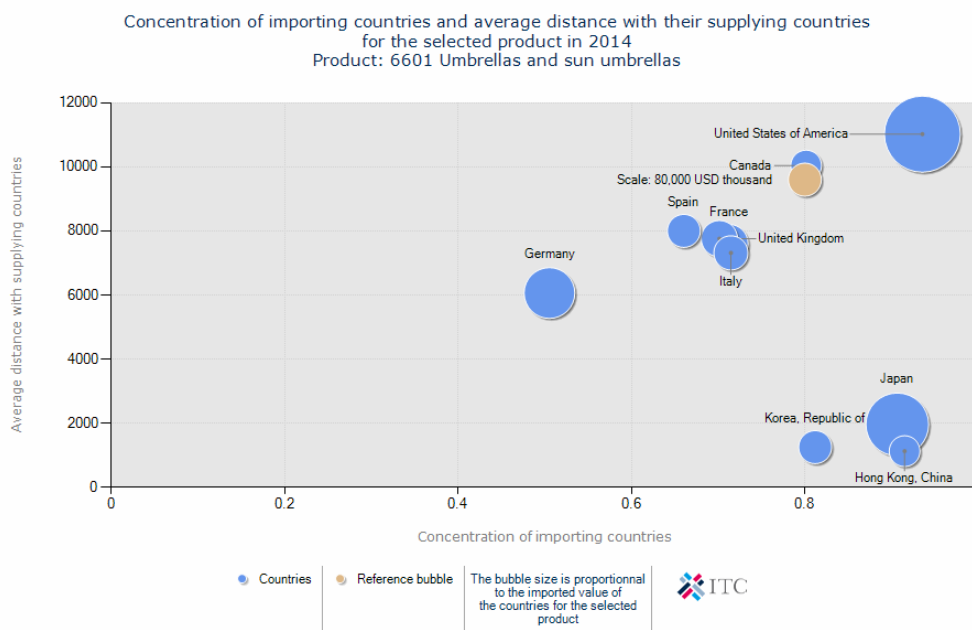

Рис. 3. Приклад деталізованих даних країн, що імпортували парасольки в 2014 р. [18]

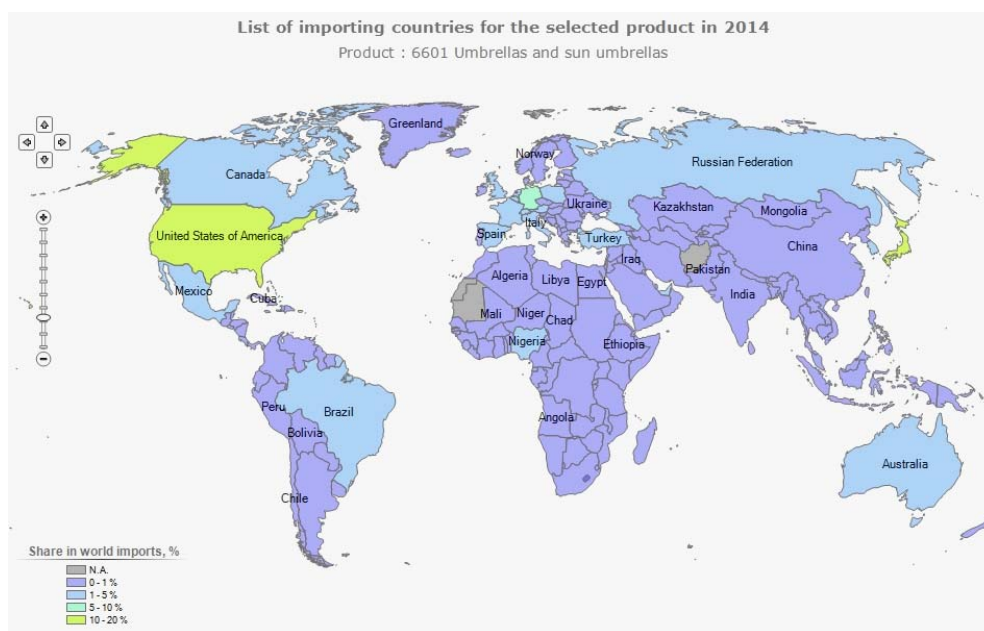

Рис. 4. Приклад деталізованих даних щодо частки країн у світовому імпорті парасольок у 2014 р. [18]

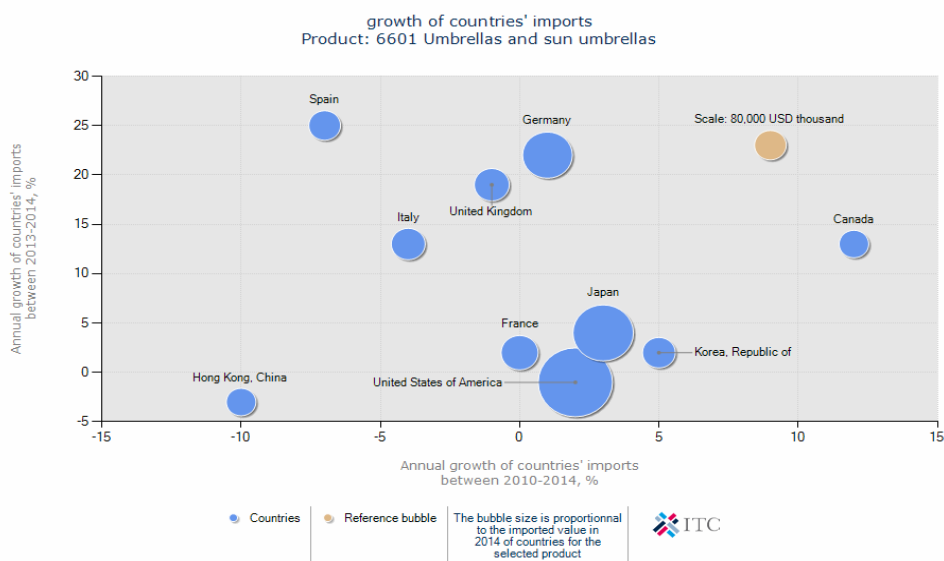

Рис. 5. Приклад деталізованих даних щодо річного зростання обсягів імпорту парасольок у 2013–2014 рр. [18]

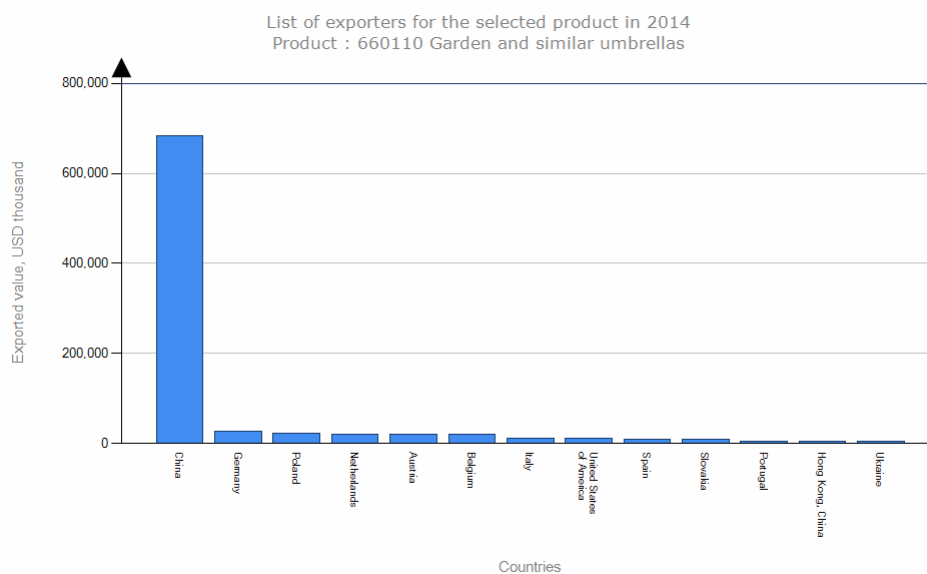

Рис. 6. Приклад деталізованих даних щодо країн, які експортували садові парасольки в 2014 р. [18]

Рис. 7. Приклад деталізованих даних щодо частки країн у світовому експорті садових парасольок у 2014 р. [18]

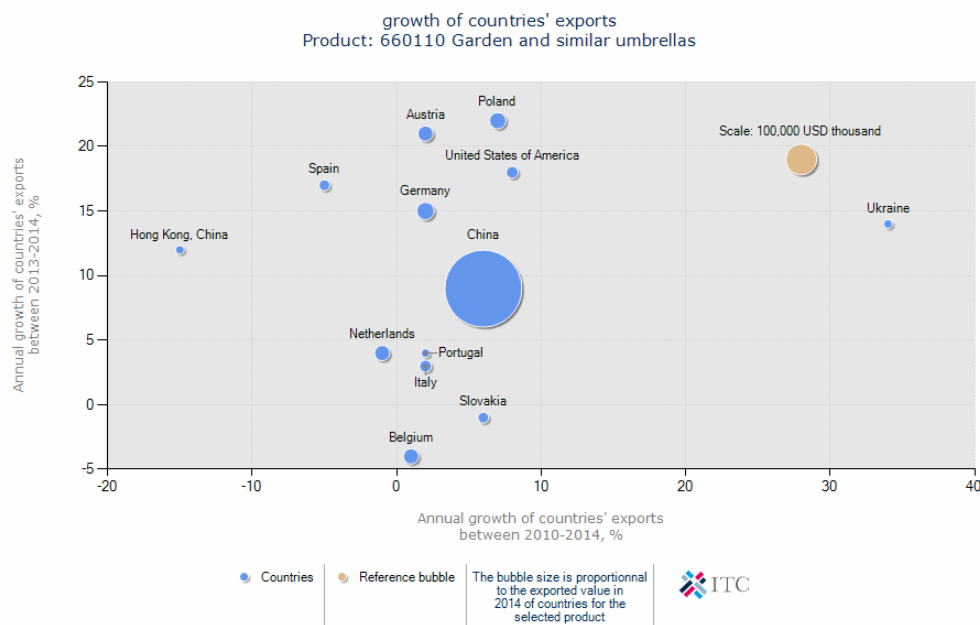

Рис. 8. Приклад деталізованих даних щодо річного зростання обсягів експорту садових парасольок у 2013–2014 рр. [18]

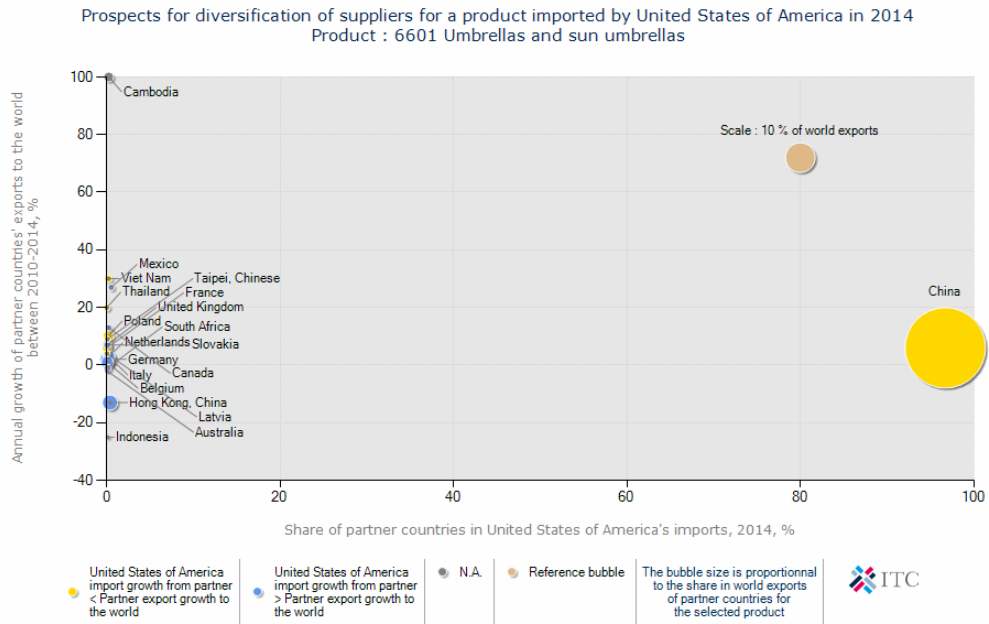

Рис. 9. Приклад деталізованих даних щодо імпорту парасольок до США різними країнами світу в 2014 р. [18]

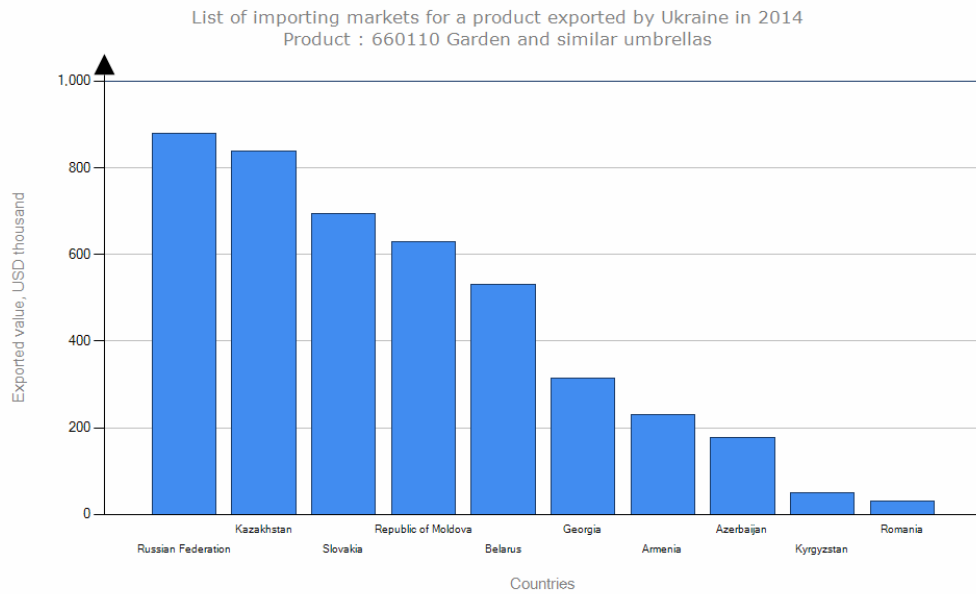

Рис. 10. Приклад деталізованих даних щодо експорту садових парасольок з України до інших країн світу в 2014 р. [18]

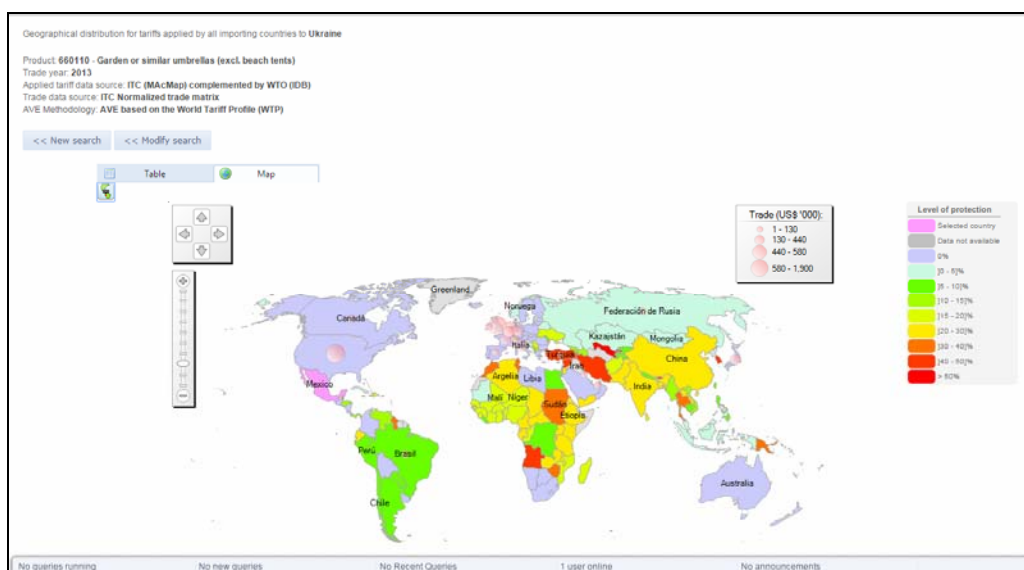

Рис. 11. Приклад деталізованих даних на мапі щодо тарифного захисту країн світу стосовно садових парасольок із України [18]

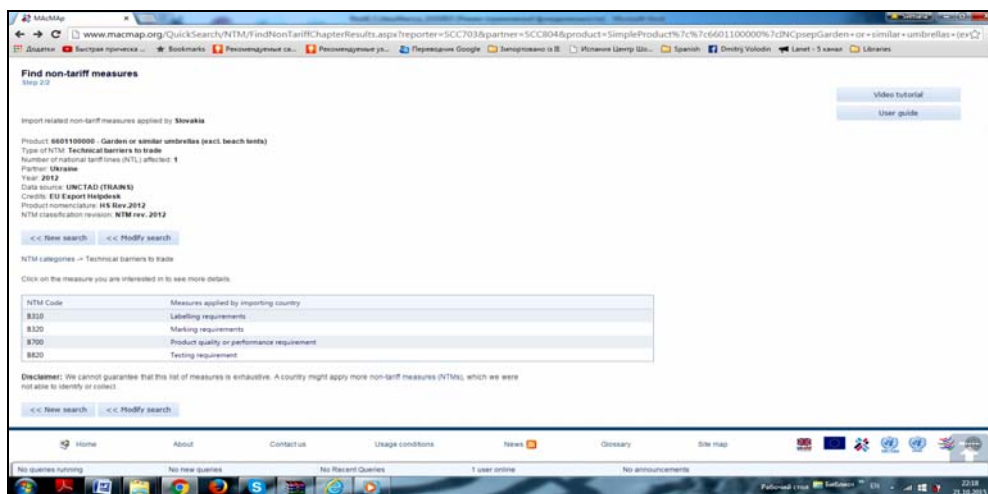

Рис. 12. Приклад вибірки даних щодо нетарифного захисту Словаччини стосовно садових парасольок із України [19]

При більш глибокому аналізі можна встановити, що найбільшим постачальником парасольок в 2014 р. до, наприклад, Сполучених Штатів

Америци, є Китай (96.73 %). Було ввезено садових і подібних парасольок (*HS* 660110) на суму 269.24 млн дол. США, парасольок і парасольок від сонця із складаним стрижнем (*HS* 660191) – на 114.99 млн дол. США, інших парасольок і парасольок від сонця, включаючи парасольки-палиці (*HS* 660199), – на 59.44 млн дол. США (див. *рис. 9*).

Торговельна мапа *Trade Map* дає також змогу проаналізувати географію українського експорту садових парасольок за кодом *HS* 660110 у 2014 р. (див. *рис. 10*). Це десять країн з обсягом експорту в (тис. дол. США): РФ (880), Казахстан (838), Словаччина (695), Молдова (630), Республіка Білорусь (531), Грузія (315), Вірменія (230), Азербайджан (177), Киргизстан (49), Румунія (30).

Аналіз тарифних заходів відносно товарів. На додаток до аналізу міжнародної торговельної статистики певних товарів, знаючи код *HS*, можна проаналізувати тарифи, які застосовуються до тих чи інших товарів із різних країн. Наприклад, порівняємо ставки мита для українських садових парасольок (код 660110 *HS*) у різних країнах світу, зробивши вибірку на сайті *ITC* [19]. Швидкий аналіз за допомогою мапи світу (див. *рис. 11*) дає змогу одразу виділити окремі країни зі ставками ввізного мита на садові парасольки з України 40 % (Папуа Нова Гвінея, Таїланд, Судан, Марокко, Зімбабве, Гайана) та вище – 45 % – Корея, Іран, 50 % – Ангола, Сирія, Туреччина, Бутан і навіть 60 % – Узбекистан. По інших країнам світу також спостерігаються тенденції до протекціонізму внутрішніх ринків садових парасольок, проте ставки імпортного мита вже значно нижчі. Разом з тим навіть такий експрес-аналіз дає змогу у випадку нарощення виробництва садових парасольок розглядати питання про зниження ввізного мита з низкою окреслених вище країн.

Аналіз нетарифних заходів відносно товарів. Знаючи код *HS*, можна проаналізувати нетарифні заходи, які застосовуються відносно тих чи інших товарів у різних країнах.

Для прикладу розглянемо, які нетарифні заходи застосовувала Словаччина щодо садових парасольок (*HS* 660110), які ввозилися з України в 2012 р., зробивши вибірку на сайті *ITC* [19]. Це такі технічні бар'єри торгівлі, як: вимоги до маркування, позначення, якості та до тестування (див. *рис. 12*).

Висновки. На розглянутих прикладах показано практичне застосування класифікацій товарів на міжнародному рівні для аналізу експорту та імпорту товарів, тарифних і нетарифних заходів, що застосовуються відносно товарів. Проведене дослідження підтвердило гіпотези про те, що застосування класифікацій товарів допомагає поліпшити міжнародну прозорість торгівлі та надає можливість компаніям і установам підтримувати торгівлю виявленням можливостей експорту/імпорту, порівнювати вимоги стосовно доступу на ринок.

Класифікації товарів також допомагають моніторити торговельну політику, ефективність торгівлі та ґрунтовно готуватися урядам країн і представникам бізнесу до торговельних перемовин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Boeda M.* The how and why of statistical classifications. Courier des statistiques, English series. — 2009. — N 15. — Way of access : http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/miscellaneous/gen_intro_class/docs/BOEDA_2008.pdf.
2. *Bruneau E.* An attempt to formalize "networks" of classifications. United Nations, Statistics Division, Fourth Meeting of the Expert Group on International Economic and Social Classifications. — New York. — 1998. — 2—4 November. — Way of access : <http://unstats.un.org/unsd/class/intercop/expertgroup/1998/ac63-17.pdf>.
3. *Chamie M.* Standard Statistical Classifications: Basic Principles / M. Chamie, E. Hoffmann // Paper presented at the thirtieth session of the Statistical Commission of the United Nations. — 1999. — 1—5 March.
4. *Статистика международной торговли товарами: термины и определения*, 2010. — Нью-Йорк : ООН, 2011. — 141 с. — Режим доступа : http://unstats.un.org/unsd/publication/SeriesM/SeriesM_52rev3r.pdf.
5. *Парфенцева Н. О.* Міжнародні статистичні класифікації в Україні. Впровадження й використання : навч. посіб. / Н. О. Парфенцева. — К. : Основи, 2000. — 351 с.
6. *Зленко Н. П.* Мито як фіскальний ресурс державного бюджету та інструмент фінансової політики : дис. ... канд. екон. наук : 08.04.01 / Зленко Надія Петрівна. — Тернопільська академія народного господарства. — Тернопіль, 2005. — 251 с.
7. *Класифікація товарів – інструмент регулювання зовнішньоекономічної діяльності* : навч. посіб. / [А. В. Макаренко, А. Д. Войцешук, М. М. Каленський та ін.] — Хмельницький : Інтрада, 2009. — 239 с.
8. *Особливості митної класифікації товарів* / [І. М. Марченко, І. П. Рамусь, В. М. Кравчук та ін.]. — О. : Пласке, 2011. — 308 с.
9. *International Trade Centre.* Market Analysis Tools. — Way off access : <http://legacy.intracen.org/marketanalysis/Default.aspx>.
10. *United Nations Statistics Division.* Detailed structure and explanatory notes: BEC (Classification by Broad Economic Categories). — Way of access : <http://unstats.un.org/unsd/ct/registry/regcst.asp?Cl=10>.
11. *United Nations Statistics Division.* Classification by Broad Economic Categories (BEC). — Way of access : <http://unstats.un.org/unsd/iiss/Classification-by-Broad-Economic-Categories-BEC.ashx>.
12. *European Commission.* Eurostat. Glossary : Standard international trade classification (SITC) — Way of access : [http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Standard_international_trade_classification_\(SITC\)](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Standard_international_trade_classification_(SITC)).
13. *United Nations Multilingual Terminology Database.* — Way off access : <http://unterm.un.org/dgaacs/unterm.nsf/8fa942046ff7601c85256983007ca4d8/9a145db62d695044852569fa00005838?OpenDocument>.
14. Про Митний тариф України : Закон України від 19.09.2013 № 584-VII. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/584-18>.

15. *United Nations Statistics Division*. Классификация основных продуктов (CPC) Версия 1.1, 2005 год. — Way of access : http://unstats.un.org/unsd/publication/SeriesM/SeriesM_77ver1_1r.pdf.
16. *United Nations Statistics Division*. Central Product Classification (CPC) Version 2.1, 2015. — Way of access : http://unstats.un.org/unsd/cr/downloads/CPCv2.1_complete%28PDF%29_English.pdf.
17. *United Nations Comtrade Database*. — Way of access : <http://comtrade.un.org/data>.
18. *International Trade Center*. Trade Map. — Way of access : <http://www.trademap.org>.
19. *International Trade Center*. Market Access Map. — Way of access : <http://www.macmap.org/QuickSearch/NTM/FindNonTariff.aspx>.

Стаття надійшла до редакції 11.02.2016.

Galko S., Osievska V. Classification of goods as a tool of international trade transparency.

Background. Practical application of classifications for analysis of the export-import operations in training, practical work of commodity experts, experts on international trade and customs need updating.

Material and methods. Methods of logical analysis, synthesis of scientific literature, statistics of exports and imports have been used. Authors' experience of consulting and expert work in the analysis and forecasting of international trade flows has been used to form generalizations.

Results. Analysis of the most common international classifications of products has been carried out.

In the mentioned examples practical application of classifications of goods on the international level for analysis of goods' exports and imports, tariff and non-tariff measures applied to commodities has been shown. The use of a market analysis of the International Trade Centre (International Trade Center, ITC) is suggested for researches.

Conclusion. It is confirmed that the use of goods' classifications helps to improve the transparency of international trade and enables companies and institutions to support trade by identifying export / import opportunities and to compare the requirements for market access.

Keywords: classification of goods, nomenclature of goods, Harmonized System.

REFERENCES

1. *Boeda M.* The how and why of statistical classifications. *Courrier des statistiques*, English series. — 2009. — N 15. — Way of access : http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/miscellaneous/gen_intro_class/docs/BOEDA_2008.pdf.
2. *Bruneau E.* An attempt to formalize "networks" of classifications. *United Nations, Statistics Division, Fourth Meeting of the Expert Group on International Economic and Social Classifications*. — New York. — 1998. — 2—4 November. — Way of access : <http://unstats.un.org/unsd/class/intercop/expertgroup/1998/ac63-17.pdf>.
3. *Chamie M.* Standard Statistical Classifications: Basic Principles / M. Chamie, E. Hoffmann // Paper presented at the thirtieth session of the Statistical Commission of the United Nations. — 1999. — 1—5 March.
4. *Statistika mezhdunarodnoj trgovli tovarami: terminy i opredelenija*, 2010. — N'ju-Jork : OON, 2011. — 141 s. — Rezhim dostupa : http://unstats.un.org/unsd/publication/SeriesM/SeriesM_52rev3r.pdf.

5. *Parfenceva N. O.* Mizhnarodni statystychni klasyfikacii' v Ukrai'ni. Vprovadzhennja j vykorystannja : navch. posib. / N. O. Parfenceva. — K. : Osnovy, 2000. — 351 s.
6. *Zlepko N. P.* Myto jak fiskal'nyj resurs derzhavnogo bjudzhetu ta instrument finansovoi' polityky : dys. ... kand. ekon. nauk : 08.04.01 / Zlepko Nadija Petrivna. — Ternopil's'ka akademija narodnogo gospo-darstva. — Ternopil', 2005. — 251 s.
7. *Klasyfikacija tovariv – instrument reguljuvannja zovnishn'oekonomichnoi' dijal'nosti* : navch. posib. / [A. V. Makarenko, A. D. Vojceshuk, M. M. Kalens'kyj ta in.]. — Hmel'nyc'kyj : Intrada, 2009. — 239 c.
8. *Osoblyvosti mytnoi' klasyfikacii' tovariv* / [I. M. Marchenko, I. P. Ramus', V. M. Kravchuk ta in.]. — O. : Plaske, 2011. — 308 c.
9. *International Trade Centre. Market Analysis Tools.* — Way off access : <http://legacy.intracen.org/marketanalysis/Default.aspx>.
10. *United Nations Statistics Division. Detailed structure and explanatory notes: BEC (Classification by Broad Economic Categories).* — Way of access : <http://unstats.un.org/unsd/cr/register/regest.asp?CI=10>.
11. *United Nations Statistics Division. Classification by Broad Economic Categories (BEC).* — Way of access : <http://unstats.un.org/unsd/iiss/Classification-by-Broad-Economic-Categories-BEC.ashx>.
12. *European Commission. Eurostat. Glossary : Standard international trade classification (SITC)* — Way of access : [http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Standard_international_trade_classification_\(SITC\)](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Standard_international_trade_classification_(SITC)).
13. *United Nations Multilingual Terminology Database.* — Way off access : <http://unterm.un.org/dgaacs/unterm.nsf/8fa942046ff7601c85256983007ca4d8/9a145db62d695044852569fa00005838?OpenDocument>.
14. Pro Mytnyj taryf Ukrai'ny : Zakon Ukrai'ny vid 19.09.2013 № 584-VII. — Rezhym dostupu : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/584-18>.
15. *United Nations Statistics Division. Klassifikacija osnovnyh produktov (CPC) Versija 1.1, 2005 god.* — Way of access : http://unstats.un.org/unsd/publication/SeriesM/SeriesM_77ver1_1r.pdf.
16. *United Nations Statistics Division. Central Product Classification (CPC) Version 2.1, 2015.* — Way of access : http://unstats.un.org/unsd/cr/downloads/CPCv2.1_complete%28PDF%29_English.pdf.
17. *United Nations Comtrade Database.* — Way of access : <http://comtrade.un.org/data>.
18. *International Trade Center. Trade Map.* — Way of access : <http://www.trademap.org>.
19. *International Trade Center. Market Access Map.* — Way of access : <http://www.macmap.org/QuickSearch/NTM/FindNonTariff.aspx>.